

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง
ที่อ่านและเรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน

นางสาวอภิรดี ทักธการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-129-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T1644343

A COMPARISON OF THAI READING COMPREHENSION
OF PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS LEARNED BY
STORY MAPPING AND STORY WRITING

Miss Apiradee Taktikarn

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-129-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำ
แผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่านและเรียนโดยการเขียน
เรื่องจากบทอ่าน

โดย

นางสาว อภิรดี ทักฉิการ

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

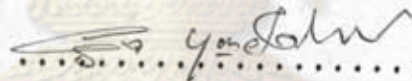
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนีรัตน์ สุกโชติรัตน์

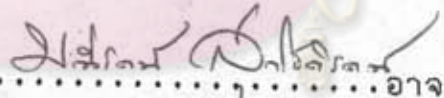

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลันตี ฤงสูรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนีรัตน์ สุกโชติรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง สุกตสาร)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิรดี ทักธการ : การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่านและเรียนโดยการเขียน
เรื่องจากบทอ่าน (A COMPARISON OF THAI READING COMPREHENSION OF
PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS LEARNED BY STORY MAPPING AND STORY
WRITING) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.มนตรีรัตน์ สุกโชติรัตน์, 294 หน้า.
ISBN 974-632-129-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภท
ของนักเรียนที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่านและเรียนโดยการเขียน เรื่องจากบทอ่าน
ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคอกไม้ จำนวน 50 คน ได้มา
โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่าน
กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่าน
บทอ่านประเภทบรรยายสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่าน
บทอ่านประเภทจดลำคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05
3. นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่าน
บทอ่านประเภทเปรียบเทียบสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่าน
บทอ่านประเภทเหตุ-ผลสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยง เรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจในการอ่าน
บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติศ อนันต์ ทักธการ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C340453 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: READING / STORY MAPPING / STORY WRITING

APIRADEE TAKTIKARN : A COMPARISON OF THAI READING COMPREHENSION OF PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS LEARNED BY STORY MAPPING AND STORY WRITING. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. MANEERAT SUKCHOTRAT, Ph.D., 294 pp. ISBN 974-632-129-3

The purpose of this research was to compare reading comprehension in five text structure of students learned by story mapping and story writing.

The subjects were fifty students of prathom sukka four from Wat Dokmai School. The students were divided into two sample groups of twenty-five students. The experimental group I were learned by story mapping. The experimental group II were learned by story writing. All subjects were tested on ability of their Thai reading comprehension after the experiment. The data were analyzed by using the t-test.

The results were as follows :

1. The students were learned by story mapping obtained higher reading comprehension scores for description passage than the students were learned by story writing at the .05 level of significance.
2. The students were learned by story mapping obtained higher reading comprehension scores for collection passage than the students were learned by story writing at the .05 level of significance.
3. The students were learned by story mapping obtained higher reading comprehension scores for comparison passage than the students were learned by story writing at the .05 level of significance.
4. The students were learned by story mapping obtained higher reading comprehension scores for causation passage than the students were learned by story writing at the .05 level of significance.
5. The students were learned by story mapping obtained higher reading comprehension scores for problem solution passage than the students were learned by story writing at the .05 level of significance.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา.....ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต..... อนงค์ ทวีรัมย์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.ไพรัช สุทธิรักษ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนธ์ สุกโชติรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือทั้งร่างกาย แรงใจ ให้ความเอาใจใส่อย่างดีตลอดเวลาที่ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ประคอง สุทธสาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ประจำชั้น และนักเรียน โรงเรียนวัดคอกไม้ ที่ได้ให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดีในระหว่างการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้วิจัยด้วยความห่วงใยตลอดมา และขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด จนงานวิจัยฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร อภิรดี ทักศิการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนผัง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
การอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	17
ความหมายและความสำคัญของการอ่าน.....	17
ความเข้าใจในการอ่าน.....	18
ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน.....	19
ระดับของความเข้าใจในการอ่าน.....	20
ความสามารถในการอ่านกับความยากง่าย ของเอกสาร.....	24
การหาความยากง่ายของหนังสือเรียนภาษา ไทย.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

โครงสร้างข้อเขียนในการอ่าน.....	29
ความหมายของโครงสร้างข้อเขียน.....	29
ประเภทของโครงสร้างข้อเขียน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโครงสร้าง ข้อเขียน.....	31
แผนผังสรุปโยงเรื่อง.....	33
ความสำคัญของการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง..	33
ประเภทของแผนผังสรุปโยงเรื่อง.....	35
การสอนอ่านโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง..	41
ประโยชน์ของแผนผังสรุปโยงเรื่อง.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังสรุปโยงเรื่อง..	44
การเขียนเรื่องจากบทอ่าน.....	46
ความสำคัญของการเขียน.....	46
ความสัมพันธ์ของการอ่านและการเขียน.....	48
การสอนอ่านโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน..	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรื่องจากบท อ่าน.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ตัวอย่างประชากร.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
แผนการสอน.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปลงการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
สรุปลงการวิจัย.....	76
อภิปรายผลลงการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้่านบริหารและครูผู้สอน.....	82
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	82
รายการอ้างอิง.....	84
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก.....	94
ภาคผนวก ข.....	96
ภาคผนวก ค.....	255
ภาคผนวก ง.....	270
ประวัติผู้เขียน.....	294

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประเภทของโครงสร้างข้อเขียนที่ใช้ในแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภท.....	55
2	กำหนดเวลาการสอนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2.	63
3	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย ระหว่างกลุ่มที่ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องและกลุ่มที่เขียนเรื่องจากบทอ่าน หลังการทดลอง	68
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ ระหว่างกลุ่มที่ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องและกลุ่มที่เขียนเรื่องจากบทอ่าน หลังการทดลอง	69
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มที่ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องและกลุ่มที่เขียนเรื่องจากบทอ่าน หลังการทดลอง	70
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล ระหว่างกลุ่มที่ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องและกลุ่มที่เขียนเรื่องจากบทอ่าน หลังการทดลอง	71
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข ระหว่างกลุ่มที่ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องและกลุ่มที่เขียนเรื่องจากบทอ่าน หลังการทดลอง.....	72
8	ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย.....	273
9	ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย.....	277
10	คะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภทจากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1.....	282

ตารางที่		หน้า
11	คะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภท จากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หลัง การทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2	284
12	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557.....	287
13	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร....	289
14	เปรียบเทียบมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ของตัวอย่างประชากร....	290
15	ความยากง่ายของบทอ่านสำหรับการสอนความเข้าใจในการ อ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	291
16	ความยากง่ายของบทอ่านสำหรับแบบทดสอบความเข้าใจ ในการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	293

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนผัง

แผนผังที่		หน้า
1	แผนผังแสดงใจความหลักและรายละเอียด.....	35
2	แผนผังแสดงการเปรียบเทียบ.....	36
3	แผนผังแสดงเหตุ-ผล.....	36
4	แผนผังรูปแมงมุม.....	37
5	แผนผังรูปขั้นบันได.....	37
6	แผนผังแสดงเหตุ-ผล.....	38
7	แผนผังแสดงการเปรียบเทียบ.....	38
8	แผนผังบรรยายลำดับเหตุการณ์.....	39
9	แผนผังแบบบรรยาย.....	40
10	แผนผังเปรียบเทียบความแตกต่าง.....	40
11	แผนผังจำแนกประเภท.....	41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย